

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE CHIMIE „CORIOLAN DRĂGULESCU”

INSTITUTUL DE CHIMIE „CORIOLAN DRĂGULESCU”	
Nr. 6770	Data 16.12.2021
INTRARE/IESIRE	

Aprobat
Director

Dr. Otilia COSTIȘOR

**CODUL DE ETICĂ
ȘI DEONTOLOGIE
PROFESIONALĂ**

**A CERCETĂTORILOR
INSTITUTULUI DE CHIMIE
„CORIOLAN DRĂGULESCU”**

INSTITUTUL DE CHIMIE „CORIOLAN DRĂGULESCU”

CUPRINS

CAPITOLUL 1. DISPOZIȚII GENERALE	3
CAPITOLUL 2. RESPECTAREA LEGII	3
CAPITOLUL 3. PRINCIPII.....	4
CAPITOLUL 4. STANDARDE.....	5
CAPITOLUL 5. RESPONSABILITĂȚI	6
CAPITOLUL 6. CONFLICTUL DE INTERESE, INCOMPATIBILITĂȚI ȘI PANTOUFLAGE	6
CAPITOLUL 7. ABATERI ȘI SANȚIUNI.....	7
CAPITOLUL 8. DISPOZIȚII FINALE	9
GLOSAR DE TERMENI.....	9

CAPITOLUL 1. DISPOZIȚII GENERALE

Art. 1. Codul de Etică și Deontologie Profesională a personalului de cercetare din Institutul de Chimie „Coriolan Drăgulescu” denumit în continuare ICT - a fost elaborat în conformitate cu Ordonanța Guvernului nr. 57 din 16 august 2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, așa cum a fost aprobată prin Legea Nr. 324 din 8 iulie 2003, cu modificările și completările ulterioare, cu Legea Nr. 319 din 8 iulie 2003 privind Statutul personalului de cercetare-dezvoltare, cu Legea Nr. 206 din 27 mai 2004 privind conduita în cercetarea științifică, dezvoltare tehnologică și inovare și cu Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Național de Etică a Cercetării științifice.

Art. 2. (1) Codul de Etică și Deontologie Profesională a personalului de cercetare din ICT are în vedere reglementările internaționale în domeniu, legislația Uniunii Europene și standardele acesteia privind etica în cercetarea științifică, legislația națională și reglementările Academiei Române.

(2) Codul de Etică și Deontologie Profesională a personalului de cercetare din ICT are rolul de a preciza principiile, responsabilitățile și procedurile astfel încât cercetarea științifică și inovarea din ICT să se desfășoare în conformitate cu principiile de etică profesională acceptate de comunitatea științifică națională și internațională.

Art. 3. Codul de Etică și Deontologie Profesională a personalului de cercetare din ICT reglementează buna conduită în cercetarea științifică din ICT - instituție care face parte din sistemul național de cercetare — dezvoltare, din unitățile și instituțiile care conduc programe de cercetare.

Art. 4. Buna conduită în cercetarea științifică care se desfășoară în ICT se referă la:

- (a) respectarea legii;
- (b) garantarea libertății în știință, în cercetarea științifică și în învățământ;
- (c) respectarea principiilor bunei practici științifice;
- (d) asumarea responsabilităților.

CAPITOLUL 2. RESPECTAREA LEGII

Art. 5. Cercetătorii angajați în ICT au obligația să respecte normele juridice și actele normative în vigoare prin care se reglementează raporturile sociale care se nasc în domeniul cercetării științifice și inovării.

Art. 6. Cercetătorii angajați în ICT au obligația să respecte atât Codul de Etică al ICT cât și prezentul Cod de Etică și Deontologie Profesională a ICT precum și reglementările în vigoare de la Ministerul Educației, Cercetării și Sportului și de la Academia Română.

CAPITOLUL 3. PRINCIPII

Art. 7. (1) Progresul cunoașterii este bazat pe libertatea cercetării științifice. Această libertate este îngrădită de:

- (a) respectarea demnității și a drepturilor omului;
- (b) protecția animalelor;
- (c) protejarea mediului ambiant.

Art. 8. Libertatea cercetării științifice se asigură prin:

- (a) accesul liber la sursele de informare;
- (b) schimbul liber de idei;
- (c) neamestecul factorului politic în activitățile de cercetaredezvoltare și inovare;
- (d) necenzurarea produselor științifice.

Art. 9. (1) Cinstea cercetătorului față de propria persoană și față de ceilalți cercetători constituie un principiu etic de bază pentru buna conduită în cercetarea științifică. Necinstea poate conduce la o imagine nepotrivită a științei și poate altera încrederea reciprocă a cercetătorilor.

(2) Onestitatea cercetătorului științific asigură respectarea contribuțiilor predecesorilor, concurenților și partenerilor și conduce la diminuarea numărului de erori și exagerări.

(3) Indoiala asupra propriilor rezultate poate conduce la eliminarea erorilor.

(4) Responsabilitatea asupra apariției necinstei revine deopotrivă cercetătorului cât și ICT.

Art. 10. (1) Cooperarea și colegialitatea în grupurile de cercetare științifică reprezintă o protecție față de erorile științifice și față de fraudă, asigurând transparența rezultatelor și conducând la creșterea valorii produselor științifice.

(2) Cooperarea trebuie să permită schimbul de idei, criticile reciproce, verificarea reciprocă a rezultatelor etc.

Art. 11. Respectul față de proprietatea intelectuală și față de probitatea intelectuală evită cazurile de fraudă sau plagiat.

Art. 12. (1) Originalitatea și calitatea produselor științifice trebuie să primeze asupra cantității la evaluarea rezultatelor cercetării științifice.

(2) Criteriile cantitative de evaluare a rezultatelor cercetării științifice trebuie corelate cu cele care privesc originalitatea și eficiența procesului cunoașterii.

Art. 13. (1) Datele primare care au condus la ieșirea pe piață a produsului științific trebuie păstrate, în condiții de siguranță, pe toată durata stabilită de unitatea sau instituția de cercetare-dezvoltare;

(2) Datele primare trebuie să permită reproductibilitatea produsului științific și în alte grupuri de cercetare.

Art. 14. Datele contradictorii, diferențele de concepție experimentală sau de practică, diferențele de interpretare a datelor, diferențele de opinie sunt factori specifici cercetării dezvoltării și nu constituie abateri de la buna conduită în cercetare.

Art. 15. Cercetarea științifică nu trebuie să conducă la pagube sociale sau individuale.

Art. 16. Declanșarea conflictelor de interese constituie un mecanism de diminuare a influențelor nedorite asupra evaluării cercetătorilor științifici și a rezultatelor cercetării.

Art. 17. Nu este acceptată presiunea exercitată negativ asupra cercetătorilor pentru creșterea numărului de produse științifice. Presiunea se reflectă asupra calității cercetării științifice și a produselor acesteia.

Art. 18. Sabotajul în cercetarea științifică reprezintă o crimă instituțională sau individuală. El trebuie pedepsit conform legislației juridice în domeniu.

CAPITOLUL 4. STANDARDE

Art. 19. (1) Respectarea standardelor științifice în ICT constituie o garanție a bunei conduite în cercetarea științifică.

(2) Principalele standarde științifice generale exclud:

- (a) ascunderea sau înlăturarea rezultatelor nedorite;
- (b) confecționarea de rezultate;
- (c) înlocuirea rezultatelor cu date fictive;
- (d) interpretarea deliberat distorsionată a rezultatelor și deformarea concluziilor;
- (e) plagierea rezultatelor sau a publicațiilor;
- (f) prezentarea deliberat deformată a rezultatelor altor cercetători;
- (g) neatribuirea corectă a paternității unei lucrări;
- (h) introducerea de informații false în solicitările de granturi sau de finanțări;
- (i) nedezvăluirea conflictelor de interese;
- (j) deturnarea fondurilor de cercetare;
- (k) neînregistrarea și/sau nestocarea rezultatelor, precum și înregistrarea și/sau stocarea eronată a rezultatelor;
- (l) lipsa de informare a echipei de cercetare, înaintea începerii activității la un proiect de cercetare, cu privire la: drepturi salariale, răspunderi, coautorat, drepturi asupra rezultatelor cercetărilor, surse de finanțare și asocieri;
- (m) lipsa de obiectivitate în evaluări și nerespectarea condițiilor de confidențialitate ale rapoartelor de evaluare, alegațiilor, rapoartelor de cercetare etc.;

- (n) publicarea sau finanțarea repetată a aceluiași rezultat ca elemente de noutate științifică, fără a se menționa sursa inițială și/sau cu adăugiri neesențiale;
- (o) nerecunoașterea metodologiilor și a rezultatelor altor cercetători ca sursă de informare;
- (p) nerecunoașterea erorilor proprii
- (q) difuzarea rezultatelor proprii într-o manieră iresponsabilă, cu exagerări și repetări;
- (r) nerespectarea clauzelor granturilor, contractelor, protocoalelor etc.,
- (s) împiedicarea unor cercetători în activitatea lor sau favorizarea altora.

CAPITOLUL 5. RESPONSABILITĂȚI

Art. 20. Directorul, Secretarul Științific și Consiliul Științific al ICT trebuie să asigure condițiile care să permită respectarea principiilor și standardelor bunei conduite în cercetarea științifică care se desfășoară în ICT.

Art. 21. Atât ICT cât și cercetătorii științifici angajați poartă responsabilitatea pentru respectarea normelor și valorilor etice în cercetare - dezvoltare.

Art. 22. ICT precum și cercetătorii științifici angajați au responsabilități directe asupra:

- (a) respectării dreptului la viață;
- (b) respectării libertății individuale;
- (c) respectării demnității umane;
- (d) protecției ființei umane, a animalelor și a mediului înconjurător;
- (e) libertății de expresie;
- (g) securității sistemului de informatizare a datelor;

Art. 23. Autorii aceluiași produs științific sunt solidari responsabili, și, după caz, individual, pentru corectitudinea lui. Calitatea de autor onorific nu este acceptată.

Art. 24. Conducerea ICT precum și cercetătorii științifici angajați au datoria de a sesiza instituțiile statului atunci când constată că rezultatele cercetării științifice au un efect negativ asupra societății.

Art. 25. Responsabilitatea pentru folosirea corectă a fondurilor de cercetare revine ICT.

CAPITOLUL 6. CONFLICTUL DE INTERESE, INCOMPATIBILITĂȚI ȘI PANTOUFLAGE

1. Prin conflict de interese se înțelege situația în care persoana ce exercită o funcție contractuală are un interes personal ori de natură patrimonială, care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor ce îi revin conform prevederilor legale.

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE CHIMIE „CORIOLAN DRĂGULESCU”

2. Principiile care stau la baza prevenirii conflictului de interese în exercitarea funcțiilor sunt: imparțialitatea, integritatea, transparența deciziei și supremația interesului public.
3. Salariatul este în conflict de interese dacă se află în una din următoarele situații:
 - a) Este chemat să rezolve cereri, să ia decizii sau să participe la luarea deciziilor cu privire la persoane fizice sau juridice cu care are relații cu caracter patrimonial;
 - b) Participă în cadrul aceleiași comisii, constituită conform legii, cu salariații care au calitatea de soț sau rudă de gradul I.
4. Angajații institutului trebuie să evite orice situație care implică sau poate genera conflicte între propriile interese și interesele institutului.
5. În orice situație, angajații care au relații profesionale și/sau afaceri cu terții, trebuie să acționeze în interesul institutului.
6. Datoria, loialitatea și sarcinile de serviciu ale angajaților institutului nu trebuie compromise în nici un fel de interese personale.
7. Angajații institutului vor evita orice implicare directă sau indirectă (prin membrii familiei) în asocieri și investiții care influențează sau pot influența deciziile individuale ale oricărui angajat, atunci când acesta acționează în interesul institutului.
8. Orice posibil conflict de interese trebuie declarat.
 - a) În cazul în care un angajat este implicat într-un conflict de interese, conducerea institutului trebuie să analizeze și să soluționeze situația împreună cu comisia de etică;
 - b) Aprobarea sau dezaprobarea situației analizate se va face pe baza unui document scris, înregistrat și păstrat la Comisia de etică.
9. În vederea evitării incompatibilităților se va avea în vedere separarea atribuțiilor prin încredințarea unor persoane diferite a funcțiilor de inițiere, realizare, verificare, avizare și aprobare a operațiunilor;
10. Prin procedura monitorizării situațiilor de *pantouflage* (obligații ale angajaților după perioada de plecare din instituție) se vor stabili persoanele care se supun interdicțiilor (cercetători implicați în proiecte, persoanele implicate în achizițiile publice etc.) aceștia având obligația declarării pe proprie răspundere (la încheierea contractului individual de muncă) a respectării prevederilor legale privind această interdicție.
11. Încălcarea acestor dispoziții poate atrage, după caz, răspunderea disciplinară, contravențională, civilă ori penală, potrivit legii.

CAPITOLUL 7. ABATERI ȘI SANCTIUNI

Art. 26. (1) Conduita științifică necorespunzătoare se constată în două etape succesive, ancheta și investigația.

(2) Comisiile de anchetă și de investigație sunt aprobate de Secția de Chimie a Academiei Române la propunerea Consiliului Științific al ICT.

Art. 27. (1) Ancheta reprezintă prima etapă și are rolul de a constata faptele referitoare la conduita științifică necorespunzătoare.

(2) Ancheta se declanșează în urma unei sesizări și se desfășoară într-o perioadă relativ scurtă de timp, după informarea în scris a persoanei/persoanelor incriminată(e). Informarea trebuie să se refere asupra motivelor incriminării și asupra documentelor existente.

(3) Pe durata anchetei trebuie să se asigure protecția incriminatului și a persoanei care a depus alegația.

(4) Ancheta se încheie cu un raport al comisiei de anchetă, din care trebuie să rezulte dacă alegația are temei sau nu. Raportul se înaintează conducerii ICT, care, pentru alegații întemeiate, îl trimite comisiei de investigație conform legislației în vigoare.

(5) În cazul alegației nedovedite, conducerea ICT propune procedura de reconciliere a părților.

Art. 28. (1) Investigația se declanșează pe baza raportului comisiei de anchetă, avizat de conducerea ICT.

(2) Pe durata investigației se realizează audieri, înregistrări de probe etc.

(3) Investigația se desfășoară asigurând protecția incriminatului și a persoanei care a depus alegația, urmărindu-se nealterarea încrederii în cercetarea științifică și protecția prestigiului unității sau instituției de cercetare- dezvoltare.

(4) Investigația se încheie cu un raport al comisiei de investigație, care se transmite conducerii ICT. Pentru cazurile de conduită științifică necorespunzătoare dovedite, raportul trebuie să conțină recomandări și propuneri de sancționare.

(5) Conducerea ICT comunică incriminatului rezultatul investigației și sancțiunile propuse.

(6) Persoana găsită vinovată poate să se adreseze Consiliului Național de Etică, care verifică contestația și stabilește, în termen de 30 de zile, verdictul, propunerile și recomandările către conducătorul ICT.

Art. 29. ICT se supune Codului de Etică și Deontologie Profesională al Academiei Române și legislației în vigoare, care reglementează:

(a) cine primește alegațiile de conduită științifică necorespunzătoare;

(b) care sunt perioadele pentru parcurgerea etapelor de anchetă și de investigație;

(c) cum se formează grupurile de arbitri pe domenii de arbitraj;

(d) sub ce forme se desfășoară ancheta și investigația;

(e) cum se asigură dreptul de audiere al incriminatului;

(f) cum se iau hotărârile în grupul de arbitri și în comisia de etică;

(g) în ce constă conflictul de interese la parcurgerea etapelor de anchetă și de investigație;

(h) modalitatea de păstrare a documentelor și a rezultatelor anchetei și/sau investigației.

Art. 30. (1) În cazurile dovedite de conduită științifică necorespunzătoare, pot fi propuse diverse sancțiuni, care trebuie să țină seama și de Legea Nr. 64/ 1991 privind brevetele de invenție, republicată, cu modificările ulterioare, de Legea Nr. 129/ 1992 privind protecția desenelor și

modelele industriale, republicată, și de Legea Nr. 8/ 1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, consolidate la zi.

Art. 31. Principalele sancțiuni sunt:

- (a) îndepărtarea persoanei/persoanelor din echipa de realizare a proiectului;
- (b) schimbarea responsabilului de proiect;
- (c) retragerea și/sau corectarea tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea regulilor de bună conduită științifică;
- (d) muștrare scrisă;
- (e) retrogradare din funcție;
- (f) suspendarea din funcție;
- (g) concedierea;
- (h) comunicarea rezultatelor investigației către organizații, instituții publicații etc;
- (i) interdicția de participare la competiția de obținere a finanțării temelor de cercetare;
- (j) interdicția de a face parte din diverse comisii (de evaluare, de acordarea de fonduri etc.);
- (k) obligația de a face publice (dar fără a afecta imaginea ICT) corecțiile asupra rezultatelor obținute de cel incriminat.

Art. 32. Sancțiunile prevăzute la Art. 31 nu absolvă pe cei vinovați de aplicarea altor reglementări juridice în vigoare.

CAPITOLUL 8. DISPOZIȚII FINALE

Art. 33. Prezentul Cod de Etică și Deontologie Profesională a personalului de cercetare din ICT intră în vigoare la data de 01.06. 2019.

GLOSAR DE TERMENI

- a) acțiune ostilă — mijlocirea oricărei acțiuni efectuate pentru a acoperi instituția sau membrii ei de efectele negative asupra statutului ICT. Ea se referă la angajări, acordarea de grade profesionale, promovări, obținerea de granturi sau contracte, cooperări etc.;
- b) alegație — invocarea unei teorii, unei păreri, unui document etc. pentru a argumenta fraudă în cercetarea științifică;
- c) ancheta — etapa inițială a cercetărilor asupra fraudei în cercetarea științifică, care se declanșează după alegație. Ancheta are rolul de a verifica dacă alegația are o bază reală sau nu și este realizată de un număr mic de persoane;

- d) arbitrarea — rezolvarea unei dispute asupra fraudei în cercetarea științifică de către un arbitru. Decizia arbitrului trebuie respectată în toată unitatea sau instituția de cercetaredezvoltare;
- e) arbitru — persoană juridică sau fizică, cu calificare corespunzătoare, care trebuie să analizeze și să decidă asupra gradului de culpabilitate al persoanei acuzate de abatere de la buna conduită în cercetarea științifică;
- f) buna practică — respectarea ansamblului de acte normative care reglementează buna conduită în cercetarea științifică;
- g) conflict de interese — situația de incompatibilitate în care se află o persoană juridică sau fizică care are un interes personal ce influențează imparțialitatea și obiectivitatea activităților sale în evaluarea, monitorizarea, realizarea, raportarea activităților de cercetare — dezvoltare și obținerea de granturi sau contracte de cercetare; interesul personal include orice avantaj pentru persoana în cauză, soțul/soția, rude ori afini până la gradul al patrulea inclusiv, sau pentru unitatea ori instituția de cercetare —dezvoltare din care face parte;
- h) conmitate științifică — grup de cercetători științifici ai unităților sau instituțiilor de cercetare-dezvoltare. În sens larg, totalitatea cercetătorilor științifici dintr-o țară, dintr-o zonă a lumii sau din întreaga lume;
- i) confecționarea de date — înregistrarea și prezentarea unor date din imaginație, care nu sunt obținute prin metodele de lucru folosite în cercetarea științifică;
- j) confidențialitate — păstrarea secretului asupra cercetării științifice aflată în desfășurare sau recent finalizate, asupra persoanei acuzată de fraudă și asupra persoanei care face o alegație;
- k) eroare — eroare neintenționată, datorată insuficienței informării, insuficienței practici profesionale, neglijenței profesionale sau entuziasmului științific exagerat; depistarea erorii impune autorului ei obligația de a o denunța public; în cazul lucrărilor publicate, recunoașterea erorii trebuie făcută în aceeași, revistă, jurnal etc. în care ea a apărut;
- l) evaluare — aprecierea rezultatelor cercetării științifice prin folosirea unor criterii calitative și cantitative, cum ar fi prestigiul revistei, jurnalului etc., numărul de citări, impactul asupra societății, sau asupra mediului ambiant etc;
- m) fraudă — acțiunea deliberată de confecționare, falsificare, plagiere, înstrăinare ilicită a rezultatelor cercetării științifice, sau alte procedee care se abat mult de la practicile acceptate de comunitatea științifică și care au ca scop obținerea unui prestigiu științific, a unor finanțări, a conducerii de proiecte sau a acceptării rapoartelor de cercetare etc.;
- n) integritate — politica cercetătorilor individuali, a unităților și instituțiilor de cercetaredezvoltare și a asociațiilor cu preocupări în domeniul cercetării și/sau valorificării rezultatelor științifice pentru respectarea demnității umane, a valorilor intrinseci ale științei, a animalelor și a mediului înconjurător;
- o) investigație — etapa a doua a cercetărilor asupra fraudei, care urmează anchetei și care se bazează pe fapte dovedite;

- p) normă legală — prevedere legală care restrânge libertatea în cercetarea științifică, cum ar fi legile de respectare a demnității umane, de protecție a animalelor, de folosire a drogurilor, a substanțelor chimice sau radioactive etc.;
- q) notificare comunicarea scrisă făcută unei persoane acuzată de fraudă în cercetare; notificarea se trimite persoanei în cauză înainte procedurilor de anchetă sau investigație;
- r) pantouflage — Interdicții după încheierea angajării în cadrul instituțiilor publice. Este un termen din limba franceză și semnifică “ușă turnantă” (de transfer între sectorul public și cel privat).
Noile abordări în managementul sectorului public, împreună cu posibilitățile extinse de muncă, au schimbat relațiile serviciului public și ale sectorului privat, precum și percepția publică asupra acestor relații. Necesitatea de a menține încrederea publicului, în special în perioadele de schimbare, sporește importanța dezvoltării și menținerii sistemelor ce abordează conflictele de interese, inclusiv pe cele care apar la migrarea funcționarilor publici către sectorul privat. Cele mai frecvente obiective ale unui sistem care abordează migrarea funcționarilor publici din sectorul public în cel privat sunt:
(1) să se asigure că anumite informații dobândite în serviciul public nu sunt utilizate în mod abuziv;
(2) să se asigure că exercitarea autorității de către un funcționar public nu este influențată de câștigul personal, inclusiv prin speranța sau așteptarea unei angajări viitoare și (3) să se asigure că accesul și contactele actualilor precum și ale foștilor funcționari publici nu sunt utilizate pentru beneficiile nejustificate ale funcționarilor sau ale altora.
- s) paternitate — calitatea de autor al unui produs științific;
- t) plagiat însușirea ideilor, metodelor, procedurilor, tehnologiilor, rezultatelor unei persoane, indiferent de calea prin care acestea au fost obținute, prezentându-le drept creație personală; violarea proprietății intelectuale prin însușirea abuzivă de idei ale altuia (altora);
- u) probitate intelectuală — neacceptarea falsificării de rezultate științifice, neânsușirea de idei sau rezultate ale cercetării științifice, nedivulgarea conflictelor de interese etc., cu scopul de a nu induce în eroare comunitatea științifică și de a nu crea prejudicii societății;
- v) produs științific — produs industrial, agricol etc., publicație, brevet de invenție, program de calculator etc. obținut în urma activității de cercetare științifică;
- w) proprietate intelectuală — totalitatea mijloacelor prin care o idee este difuzată (carte, articol, suport electronic etc.), precum și dreptul de autor corespunzător; după caz, proprietatea intelectuală se poate referi și la tezele de doctorat; lucrarea semnată de mai mulți autori aparține fiecăruia dintre ei; dacă ideea n-a fost difuzată printr-unul din mijloacele menționate ea nu reprezintă o proprietate intelectuală;
- x) responsabilitate — responsabilitatea cercetătorilor individuali, a unităților și instituțiilor de cercetare-dezvoltare, precum și a publicațiilor științifice pentru păstrarea integrității în cercetare;
- y) sancțiune sancțiune aplicată persoanei fizice sau juridice, care nu respectă reglementările bunei conduite în activitatea de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și inovare;

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE CHIMIE „CORIOLAN DRĂGULESCU”

- z) standard științific — normă sau ansamblu de norme care reglementează buna conduită în cercetarea științifică;
- aa) valoare științifică — calitatea unui produs științific de a contribui la progresul cunoașterii.

Întocmit : Dr. Alina Bora – Presedinte al Comisiei de etică

